

зової бази протиправної діяльності наркозбувачів, оскільки саме проведення оперативної закупки наркосуб'єктів є найбільш ефективним методом отримання доказів зазначеної категорії.

Міхнян М.І.

слухач магістратури
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Єфімов М.М.

кандидат юридичних наук
доцент кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

НЕПРОЦЕСУАЛЬНІ ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ТА СЛІДЧОГО ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ УМИСНОГО ВБИВСТВА, ВЧИНЕНОГО В СТАНІ СИЛЬНОГО ДУШЕВНОГО ХВИЛЮВАННЯ

Розслідування умисного вбивства, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання, може бути пов'язане з деякими складнощами як в кваліфікації, так і в самому процесі розслідування. Тому однією з важливих його умов є взаємодія правоохоронних органів, які беруть в цьому участь. Проблемні питання їх взаємодії в процесі розкриття різноманітних суспільно-небезпечних діянь є актуальною і сьогодні.

Прийняття нового КПК змінило концепцію досудового розслідування кримінальних правопорушень шляхом розширення повноважень його суб'єктів. З цього приводу деякі автори зазначають, що правильне поєднання й ефективне використання цих повноважень становить швидше проміжну мету взаємодії, умову результативності, ніж її сутність. Визначати ж будь-яку діяльність тільки через її проміжний результат є недостатньо обґрунтованим. У таких визначеннях залишається нерозкритим механізм взаємодії, оскільки не зрозуміло, як, за рахунок чого досягається правильне поєднання й ефективно використання методів і форм діяльності різних суб'єктів [1, с. 183].

Поняття взаємодії зазначених підрозділів, В.Д. Пчолкін розкриває як засновану на спільності цілей і завдань, погоджену за часом, місцем і змістом, визначену законодавством діяльність компетентних суб'єктів щодо раціонального застосування наявних сил, засобів і методів для своєчасного виявлення, розкриття та розслідування злочинів [2, с. 110]. В свою чергу, В.В. Топчій зазначає, що сутність взаємодії при виявленні та розкритті зло-

чинів полягає у комплексі узгоджених процесуальних й оперативно-розшукових дій, що спрямовані на розкриття, розслідування і запобігання злочинів [3, с. 168].

Аналіз матеріалів кримінальних проваджень свідчить, що основними непроцесуальними (організаційними) формами взаємодії оперативних підрозділів та слідчого при розслідуванні умисного вбивства, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання, є:

- узгоджена діяльність у складі слідчо-оперативної групи;
- погоджене планування спільних негласних слідчих (розшукових) дій;
- обмін оперативно значущою інформацією (зокрема, з використанням можливостей криміналістичних та оперативних обліків);
- спільне використання криміналістичних та оперативно-технічних засобів тощо;
- координація проведення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій.

Як бачимо, зазначена форма взаємодії стосується питань передачі слідчому матеріалів про виявлені шляхом оперативно-розшукових заходів ознаки кримінального правопорушення, проведення оперативно-розшукових заходів, приводу різних учасників процесу, виконання доручень слідчого щодо проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій тощо.

На основі позиції В.Д. Пчолкіна [2, с. 117] до основних непроцесуальних (організаційних) форм взаємодії слідчих і оперативних підрозділів при розслідуванні умисного вбивства, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання, ми віднесли наступні:

- ознайомлення слідчого з оперативними матеріалами в межах, передбачених відомчими нормативними актами;
- спільне обговорення й оцінювання даних, одержаних у результаті проведення оперативно-розшукових заходів, щодо їх достатності для внесення відомостей до ЄРДР;
- спільне планування слідчих (розшукових) дій і тактичних операцій, спрямованих на виявлення доказової інформації;
- спільна діяльність слідчих і оперативно-розшукових підрозділів на початковому та наступних етапах розслідування;
- створення слідчо-оперативної групи за конкретним кримінальним провадженням;
- взаємний обмін усною та письмовою інформацією оперативних працівників і слідчих з питань, що стосуються їхньої діяльності;
- спільні виїзди слідчого й оперативних працівників для проведення слідчих (розшукових) дій;

Аналіз опитування працівників оперативних і слідчих підрозділів поліції дав змогу виділити серед непроцесуальних форм їх взаємодії найбільш розповсюджені при розслідуванні умисного вбивства, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання:

- спільне чергування у складі СОГ;
- колективне планування початкового етапу розслідування;
- взаємний обмін інформацією між співробітниками оперативних підрозділів та слідчим під час протидії злочину;
- спільні виїзди оперативних працівників та слідчого для проведення СРД та НСРД.

Констатуючи вищезазначене, слід вказати на те, що непроцесуальна форма взаємодії полягає у безпосередній реалізації функціональних обов'язків оперативних підрозділів у процесі протидії злочинам. Це пояснюється тим, що вона не має процесуального характеру і зазвичай регулюється відомчими нормативними актами. Саме в них передбачена більшість організаційних заходів, що спрямовані на забезпечення узгодженої та цілеспрямованої діяльності працівників Національної поліції в кримінальному судочинстві. В той же час, ця регламентація зазначених питань досить загальна й не конкретизує ці форми.

1. Кубарев І. В. Поняття взаємодії слідчого та оперативних підрозділів при розслідуванні злочинів / І. В. Кубарев // Наук. вісн. Дніпропетров. держ. ун-ту внутр. справ. – 2010. – № 2. – С. 181–185.

2. Пчолкін В. Д. Поняття, сутність та завдання взаємодії оперативних підрозділів ОВС / В. Д. Пчолкін, В. М. Ечченко // Вісн. Луганськ. акад. внутр. справ ім. 10-річчя незалежності України : спецвипуск. – 2004. – Вип. 3, ч. I. – С. 109-121.

3. Топчій В. В. Взаємодія та координація в діяльності органів внутрішніх справ з виявлення та розкриття злочинів / В. В. Топчій // Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2015. – Серія ПРАВО. – Вип. 30 (Том 2). – С. 165-169.

Міщанинець О.М.
кандидат юридичних наук
заступник начальника Управління
з обслуговування Львівської,
Івано-Франківської та Закарпатської
областей Департаменту протидії
наркозлочинності Національної поліції України

АЛГОРИТМ ДІЙ ЩОДО ВИЯВЛЕННЯ ТА ФІКСАЦІЇ ФАКТІВ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ КУРИЛЬНИХ СУМІШЕЙ

Для виявлення осіб, які причетні до незаконного обігу курильних сумішей (міксів, спайсів), до складу яких входять речовини, що мають галюциногенну і психотропну дію, працівники оперативних підрозділів використовують різноманітні джерела інформації, основним з яких є негласний апарат. Це обумовлено, перш за все, високим рівнем латентності таких злочинів.